

Kouluterveyskysely 2017 - kuntaraportti

405/12.01.03/2018

SOVV 13.12.2018 § 98

Lisätiedot:

sosiaali- ja terveysjohtaja Ulla Tikkanen, puh. 050 355 3246
opetuspäällikkö Sari Aarniokoski, puh. 050 382 6265
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen järjestämä kansallinen Kouluterveyskysely tuottaa monipuolista seurantatietoa eri ikäisten lasten ja nuorten hyvinvoinnista, terveydestä, koulunkäynnistä ja opiskelusta, osallisuudesta sekä avun saamisesta ja palvelujen tarpeisiin vastaavuudesta. Kouluterveyskysely toteutettiin sähköisesti Kauniaisten ala- ja yläkouluissa sekä lukioissa keväällä 2017.

Kouluterveyskyselyn tulokset on julkaistu kaikille avoimessa sähköisessä portaalissa (www.thl.fi/kouluterveyskysely/tulokset), josta löytyy tulokset myös Kauniaisten osalta. Tuloksia voi tarkastella tietokannasta sukupuolen, kouluasteen ja kunnan mukaan. Osasta indikaattoreista vertailutietoja löytyy myös aiemmilta vuosilta.

Kauniaisten kuntaraporttiin (**liite**) on kerätty keskeisemmät huomiot tuloksista Kauniaisten osalta. Raportin indikaattorit on valittu THL:n järjestämän pääkaupunkiseudun kouluterveyskysely -seminaarin perusteella sekä hyödyntämällä THL:n kokoamaa opiskeluhuollon indikaattoripakettia. Kouluterveyskyselyraportissa tuodaan myös esille LAPE-muutosohjelmassa esiin nousseita kysymyksiä liittyen lapsiin, nuoriin ja perheisiin. Raportti on valmisteltu poikkihallinnollisen Tejo-ryhmän yhteistyönä. Kouluterveyskyselyn tuloksia hyödynnetään oppilaitosten hyvinvointityössä sekä kaupungin toiminnan kehittämisessä.

Kauniaislaiset lapset ja nuoret voivat kansallisesti verrattain hyvin. Suurin osa lapsista ja nuorista kokee olevansa tärkeä osa perhettä, kaveriporukkaa ja kouluyhteisöä ja lähes 95 % ilmoittaa, että heillä on joku viikoittainen harrastus. Huolenaiheena tuloksista nousee nuorten runsas päihteiden käyttö, poikien ylipaino ja huono nukkuminen sekä tyttöjen kokema kouluuupumus ja ahdistuneisuus. Huolta herättää myös nuorten kokema väkivalta ja häirintä.

Huolta herättävät ilmiöt vaativat kaikki vanhemmuuden tuen kehittämistä. Työtä jatketaan LAPE-muutosohjelman mukaisesti ja lapsi- ja perhepalveluihin muokataan vanhemmuuden tukemisen malli. Työssä tulee huomioida myös kuntalaisten osallisuus ja esimerkiksi yhteistyötä järjestöjen kanssa tulee kehittää. Keskeisessä asemassa lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistamiseksi on monialainen yhteistyö sivistystoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen yhdyspinoilla. On tärkeää, että ymmärrys yhteisistä asiakkaista ja yhteisestä työstä lisääntyy laajemminkin.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta hyväksyi omalta osaltaan kouluterveyskyselyn 2017 kuntaraportin ja pyysi siitä lausuntoa suomenkieliseltä opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnalta.

Sivistystoimenjohtaja:

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta hyväksyy omalta osaltaan kouluterveyskyselyn 2017 kuntaraportin.

.....

Puheenjohtaja Mollgren ehdotti jäsen Kuosmasen ja jäsen Laitisen kannattamana, että valiokunta hyväksyy päätösehdotuksen ja antaa lisäksi seuraavan lausunnon kouluterveyskyselyn 2017 osalta:

Lausunto Kouluterveyskysely 2017 – Katsaus Kauniaisten tuloksiin

Kouluterveyskysely tarjoaa tärkeää tietoa päätöksenteon tueksi. Kysely antaa hyvien tulosten lisäksi tietoa myös ongelmallisista poikkeamista. Vahva varhaisen puuttumisen kehikko on oleellista näiden lasten auttamiseksi.

Oppilaiden hyvinvointi onkin Kauniaisten kouluissa usein nostettu keskiöön. Kasavuoren koulussa on vuodesta 2017 alkaen tarjottu oppilaan hyvinvointi -ainetta. Hyvinvointiopetusta tuodaan jatkossa vahvemmin myös alakoululaisille. Talousarvioon on kirjattu opetuksen arviointisuunnitelman laadinta. Myös oppilaiden hyvinvointi on osa opetuksen järjestämisen arviointia.

Kauniaislaiset lapset harrastavat paljon. Koulujen monipuolinen kerhotoiminta tarjoaa oppilaille mahdollisuuden tutustua eri lajeihin ja uusiin ihmisiin. Myös koululiikunta voi edistää liikunnasta nauttimista. Liikuntatunneista tehtyjen leikkausten vuoksi valiokunta on esittänyt, että taito- ja taideaineiden valinnaisia tarkastellaan etenkin liikunnan osalta.

Yläkouluikäisten humalahakuinen juominen on vakava ongelma. Vapaa-ajalla on olennaista kannustaa lapsia ja nuoria päihteettömään tekemiseen. Oppilaiden terve itsetunto ja henkinen hyvinvointi on oleellista, mutta myös valistus oppilaille ja vanhemmille on tärkeää. Valiokunta onkin ehdottanut, että Kauniaisten kouluilla järjestetään oppilaille ja opiskelijoille päihdevalistus-teemapäiviä, joissa on paikalla entinen päihteiden väärinkäyttäjä sekä päihdetyön ammattilaisia/ asiantuntijoita tarpeen mukaan. Myös vanhemmille on järjestetty tilaisuuksia. Tietoa Kouluterveyskyselyn tulokista jaetaan Wilman kautta oppilaiden vanhemmille.

Koulustressillä ja koulu-uupumuksella on kauaskantoisia vaikutuksia. On tärkeää, että lapset ja nuoret saavat koulussa tarvitsemaansa tukea monipuolisesti. Valiokunta on pyytänyt tuen riittävydestä selvitystä opettajille suunnatun kyselyn kautta.

Seksuaaliseen häirintään tulee puuttua vahvemmin valistuksella.

Koulukohtaisen tiedon saaminen on tärkeää etenkin oppilaitosten hyvinvointityötä suunniteltaessa.

Keskeisessä asemassa lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistamiseksi on monialainen yhteistyö sivistystoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen yhdyspinnoilla. On tärkeää, että ymmärrys yhteisistä asiakkaista ja yhteisestä työstä lisääntyy laajemminkin. Toimiva yhteistyö edellyttää yhteistyötä myös valiokuntatasolla. Sivistystoimen valiokuntien ja sotevaliokunnan yhteistyö mm. yhteisten iltakoulujen merkeissä olisi tarpeellista.

Hyvä esimerkki soten ja sivistystoimen käytännön yhteistyöstä on sosiaali-toimen jalkautuminen päiväkotien vanhempainiltoihin kertomaan perheille tarjottavista palveluista. Vastaavan toiminnan vieminen myös koulujen vanhempainiltoihin olisi kannattavaa ennaltaehkäisevää toimintaa.

Merkittävä osa yläkoulu- ja lukioikäisistä lapsista ja nuorista tulee ympäröivistä kunnista. Tämä edellyttää läheistä yhteistyötä naapurikuntien kanssa myös oppilaiden hyvinvointiin liittyvissä asioissa.

Päätös:

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta hyväksyy omalta osaltaan kouluterveyskyselyn 2017 kuntaraportin ja antaa lisäksi seuraavan lausunnon:

Lausunto Kouluterveyskysely 2017 – Katsaus Kauniaisten tuloksiin

Kouluterveyskysely tarjoaa tärkeää tietoa päätöksenteon tueksi. Kysely antaa hyvien tulosten lisäksi tietoa myös ongelmallisista poikkeamista. Vahva varhaisen puuttumisen kehikko on oleellista näiden lasten auttamiseksi.

Oppilaiden hyvinvointi onkin Kauniaisten kouluissa usein nostettu keski-öön. Kasavuoren koulussa on vuodesta 2017 alkaen tarjottu oppilaan hyvinvointi -ainetta. Hyvinvointiopetusta tuodaan jatkossa vahvemmin myös alakoululaisille. Talousarvioon on kirjattu opetuksen arviointisuunnitelman laadinta. Myös oppilaiden hyvinvointi on osa opetuksen järjestämisen arviointia.

Kauniaislaiset lapset harrastavat paljon. Koulujen monipuolinen kerhotoiminta tarjoaa oppilaille mahdollisuuden tutustua eri lajeihin ja uusiin ihmisiin. Myös koululiikunta voi edistää liikunnasta nauttimista. Liikuntatunneista tehtyjen leikkausten vuoksi valiokunta on esittänyt, että taito- ja taideaineiden valinnaisia tarkastellaan etenkin liikunnan osalta.

Yläkouluikäisten humalahakuinen juominen on vakava ongelma. Vapaa-ajalla on olennaista kannustaa lapsia ja nuoria päihteettömään tekemiseen. Oppilaiden terve itsetunto ja henkinen hyvinvointi on oleellista, mutta myös valistus oppilaille ja vanhemmille on tärkeää. Valiokunta onkin ehdottanut, että Kauniaisten kouluilla järjestetään oppilaille ja opiskelijoille päihdevalistus-teemapäiviä, joissa on paikalla entinen päihteiden väärinkäyttäjä sekä päihdetyön ammattilaisia/ asiantuntijoita tarpeen mukaan. Myös vanhemmille on järjestetty tilaisuuksia. Tietoa Kouluterveyskyselyn tuloksista jaetaan Wilman kautta oppilaiden vanhemmille.

Koulustressillä ja koulu-uupumuksella on kauaskantoisia vaikutuksia. On tärkeää, että lapset ja nuoret saavat koulussa tarvitsemaansa tukea monipuolisesti. Valiokunta on pyytänyt tuen riittävydestä selvitystä opettajille suunnatun kyselyn kautta.

Seksuaaliseen häirintään tulee puuttua vahvemmin valistuksella.

Koulukohtaisen tiedon saaminen on tärkeää etenkin oppilaitosten hyvinvointityötä suunniteltaessa.

Keskeisessä asemassa lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistamiseksi on monialainen yhteistyö sivistystoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen yhdyspinnoilla. On tärkeää, että ymmärrys yhteisistä asiakkaista ja yhteisestä

työstä lisääntyy laajemminkin. Toimiva yhteistyö edellyttää yhteistyötä myös valiokuntatasolla. Sivistystoimen valiokuntien ja sotevaliokunnan yhteistyö mm. yhteisten iltakoulujen merkeissä olisi tarpeellista.

Hyvä esimerkki soten ja sivistystoimen käytännön yhteistyöstä on sosiaali-toimen jalkautuminen päiväkotien vanhempainiltoihin kertomaan perheille tarjottavista palveluista. Vastaavan toiminnan vieminen myös koulujen vanhempainiltoihin olisi kannattavaa ennaltaehkäisevää toimintaa.

Merkittävä osa yläkoulu- ja lukioikäisistä lapsista ja nuorista tulee ympäröivistä kunnista. Tämä edellyttää läheistä yhteistyötä naapurikuntien kanssa myös oppilaiden hyvinvointiin liittyvissä asioissa.

Otteen oikeaksi todistaa

Kauniaisissa 14.1.2019

Kouluterveyskysely 2017 – kuntaraportti

405/12.01.03/2018

KULTV 18.12.2018 § 47

Lisätiedot:

sivistystoimenjohtaja Heidi Backman, puh. 050 5668800

kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö Anders Lindholm-Ahlefeldt, puh 050 366 4251

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen järjestämä kansallinen Kouluterveyskysely tuottaa monipuolista seurantatietoa eri ikäisten lasten ja nuorten hyvinvoinnista, terveydestä, koulunkäynnistä ja opiskelusta, osallisuudesta sekä avun saamisesta ja palvelujen tarpeisiin vastaavuudesta. Kouluterveyskysely toteutettiin sähköisesti Kauniaisten ala- ja yläkouluissa sekä lukioissa keväällä 2017.

Kouluterveyskyselyn tulokset on julkaistu kaikille avoimessa sähköisessä portaalissa (www.thl.fi/kouluterveyskysely/tulokset), josta löytyy tulokset myös Kauniaisten osalta. Tuloksia voi tarkastella tietokannasta sukupuolen, kouluasteen ja kunnan mukaan. Osasta indikaattoreista vertailutietoja löytyy myös aiemmilta vuosilta.

Kauniaisten kuntaraporttiin (liite) on kerätty keskeisemmät huomiot tuloksista Kauniaisten osalta. Raportin indikaattorit on valittu THL:n järjestämän pääkaupunkiseudun kouluterveyskysely -seminaarin perusteella sekä hyödyntämällä THL:n kokoamaa opiskeluhuollon indikaattoripakettia. Kouluterveyskyselyraportissa tuodaan myös esille LAPE-muutosohjelmassa esiin nousseita kysymyksiä liittyen lapsiin, nuoriin ja perheisiin. Raportti on valmisteltu poikkihallinnollisen Tejo-ryhmän yhteistyönä. Kouluterveyskyselyn tuloksia hyödynnetään oppilaitosten hyvinvointityössä sekä kaupungin toiminnan kehittämisessä.

Kauniaislaiset lapset ja nuoret voivat kansallisesti verrattain hyvin. Suurin osa lapsista ja nuorista kokee olevansa tärkeä osa perhettä, kaveriporukkaa ja kouluyhteisöä ja lähes 95 % ilmoittaa, että heillä on joku viikoittainen harrastus. Huolenaiheena tuloksista nousee nuorten runsas päihteiden käyttö, poikien ylipaino ja huono nukkuminen sekä tyttöjen kokema koulu-uupumus ja ahdistuneisuus. Huolta herättää myös nuorten kokema väkivalta ja häirintä.

Huolta herättävät ilmiöt vaativat kaikki vanhemmuuden tuen kehittämistä. Työtä jatketaan LAPE-muutosohjelman mukaisesti ja lapsi- ja perhepalveluihin muokataan vanhemmuuden tukemisen malli. Työssä tulee huomioida myös kuntalaisten osallisuus ja esimerkiksi yhteistyötä järjestöjen kanssa tulee kehittää. Keskeisessä asemassa lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistamiseksi on monialainen yhteistyö sivistystoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen yhdyspinnoilla. On tärkeää, että ymmärrys yhteisistä asiakkaista ja yhteisestä työstä lisääntyy laajemminkin.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta hyväksyi omalta osaltaan kouluterveyskyselyn 2017 kuntaraportin ja pyysi siitä lausuntoa kulttuurivaliokunnalta. Ruotsinkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta hyväksyi raportin 12.12.2018.

Sivistystoimenjohtaja:

Kulttuurivaliokunta hyväksyy omalta osaltaan kouluterveyskyselyn 2017 kuntaraportin.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Otteen oikeaksi todistaa

Kauniaisissa 14.1.2019

Kouluterveyskysely 2017 – kuntaraportti

405/12.01.03/2018

LIIKV 19.12.2018 § 56

Lisätiedot:

sivistystoimenjohtaja Heidi Backman, puh. 050 5668800

kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö Anders Lindholm-Ahlefeldt, puh 050 366 4251

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen järjestämä kansallinen Kouluterveyskysely tuottaa monipuolista seurantatietoa eri ikäisten lasten ja nuorten hyvinvoinnista, terveydestä, koulunkäynnistä ja opiskelusta, osallisuudesta sekä avun saamisesta ja palvelujen tarpeisiin vastaavuudesta. Kouluterveyskysely toteutettiin sähköisesti Kauniaisten ala- ja yläkouluissa sekä lukioissa keväällä 2017.

Kouluterveyskyselyn tulokset on julkaistu kaikille avoimessa sähköisessä portaalissa (www.thl.fi/kouluterveyskysely/tulokset), josta löytyy tulokset myös Kauniaisten osalta. Tuloksia voi tarkastella tietokannasta sukupuolen, kouluasteen ja kunnan mukaan. Osasta indikaattoreista vertailutietoja löytyy myös aiemmilta vuosilta.

Kauniaisten kuntaraporttiin (**liite**) on kerätty keskeisemmät huomiot tuloksista Kauniaisten osalta. Raportin indikaattorit on valittu THL:n järjestämän pääkaupunkiseudun kouluterveyskysely -seminaarin perusteella sekä hyödyntämällä THL:n kokoamaa opiskeluhuollon indikaattoripakettia. Kouluterveyskyselyraportissa tuodaan myös esille LAPE-muutosohjelmassa esiin nousseita kysymyksiä liittyen lapsiin, nuoriin ja perheisiin. Raportti on valmisteltu poikkihallinnollisen Tejo-ryhmän yhteistyönä. Kouluterveyskyselyn tuloksia hyödynnetään oppilaitosten hyvinvointityössä sekä kaupungin toiminnan kehittämisessä.

Kauniaislaiset lapset ja nuoret voivat kansallisesti verrattain hyvin. Suurin osa lapsista ja nuorista kokee olevansa tärkeä osa perhettä, kaveriporukkaa ja kouluyhteisöä ja lähes 95 % ilmoittaa, että heillä on joku viikoittainen harrastus. Huolenaiheena tuloksista nousee nuorten runsas päihteiden käyttö, poikien ylipaino ja huono nukkuminen sekä tyttöjen kokema koulu-uupumus ja ahdistuneisuus. Huolta herättää myös nuorten kokema väkivalta ja häirintä.

Huolta herättävät ilmiöt vaativat kaikki vanhemmuuden tuen kehittämistä. Työtä jatketaan LAPE-muutosohjelman mukaisesti ja lapsi- ja perhepalveluihin muokataan vanhemmuuden tukemisen malli. Työssä tulee huomioida myös kuntalaisten osallisuus ja esimerkiksi yhteistyötä järjestöjen kanssa tulee kehittää. Keskeisessä asemassa lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistamiseksi on monialainen yhteistyö sivistystoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen yhdyspinnoilla. On tärkeää, että ymmärrys yhteisistä asiakkaista ja yhteisestä työstä lisääntyy laajemminkin.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta hyväksyi omalta osaltaan kouluterveyskyselyn 2017 kuntaraportin ja pyysi siitä lausuntoa liikuntavaliokunnalta. Ruotsinkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta hyväksyi raportin 12.12.2018.

Sivistystoimenjohtaja:

Liikuntavaliokunta hyväksyy omalta osaltaan kouluterveyskyselyn 2017 kuntaraportin.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Otteen oikeaksi todistaa

Kauniaisissa 14.1.2019

Resultaten av skolhälsoenkäten 2017

405/12.01.03/2018

SUUS 12.12.2018 § 110

Mer information:

social- och hälsovårdsdirektör Ulla Tikkanen, tfn 050 355 3246
undervisningschef Maria Ekman-Ekeboom, tfn 050 308 6262
fornamn.efternamn@grankulla.fi

Institutet för hälsa (THL) förmedlar i sin nationella enkät Hälsa i skolan mångsidiga uppföljningsfakta om hur barn och ungdomar i olika åldrar mår samt om deras hälsa, skolgång, studier, delaktighet och tillgång till hjälp. Dessutom undersöks hur tjänsterna svarar mot behoven. Skolhälsoenkäten genomfördes i Grankulla under våren 2017 som en e-enkät på låg- och högklasserna och i gymnasiet.

Resultaten av skolhälsoenkäten har publicerats i en öppen portal på nätet (<https://thl.fi/sv/web/barn-unga-och-familjer/forskningsresultat>), där resultaten finns att se även för Grankullas del. Resultaten kan studeras i databasen enligt kön, skolstadium och kommun. För en del av indikatorerna finns jämförande data också från tidigare år.

De viktigaste synpunkterna på resultaten för Grankullas del har samlats i en översiktsrapport (**bilaga**). Indikatorerna i rapporten har valts ut med utgångspunkt i THL:s seminarium om skolhälsoenkäten för huvudstadsregionens kommuner samt med hjälp av THL:s indikatorpaket för elevhälsan. I rapporten över skolhälsoenkäten betonas också sådana frågor gällande barn, unga och familjer som kommit fram inom förändringsprogrammet LAPE. Rapporten har beretts av den tvärsektoriella Tejo-gruppen. Enkätresultaten utnyttjas i läroanstalternas hälsofrämjande arbete samt vid utvecklandet av kommunens verksamhet.

Barn och unga i Grankulla mår i nationellt perspektiv relativt bra. Största delen av barnen och de unga upplever sig som en viktig del av familjen, kompisgänget och skolgemenskapen, och närmare 95 procent uppger att de har en fritidsaktivitet som de utövar varje vecka. Bland de mer oroväckande resultaten finns de ungas rikliga bruk av rusmedel, pojkarnas övervikt och sömnbrist samt skoltröttheten och ångesten som förekommer bland flickorna. Också ungas upplevelser av våld och trakasserier väcker oro.

Alla de oroande fenomenen visar att föräldrarna behöver ges mer stöd för sitt föräldraskap. Arbetet fortsätter i enlighet med förändringsprogrammet LAPE och en modell för stöd i föräldraskapet skapas inom barn- och familjetjänsterna. I det här arbetet bör man också beakta kommuninvånarnas delaktighet, och till exempel samarbetet med organisationer bör utvecklas. Mångprofessionellt samarbete vid kontaktytorna mellan bildningen och social- och hälsovården har en central roll i arbetet för att förbättra barnens och de ungas välbefinnande. Det är viktigt att insikten om gemensamma kunder och gemensamt arbete ökar också i ett vidare perspektiv.

Social- och hälsovårdsutskottet godkände för sin del översiktsrapporten om skolhälsoenkäten 2017 och ber svenska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik om utlåtande om det senast 21.12.2018.

Bildningsdirektören:

Svenska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik godkänner för sin del översiktsrapporten om skolhälsoenkäten 2017.

.....

Ordförande Colliander-Nyman föreslog stödd av medlem Nysten att utskottet utöver beslutsförslaget anmodar staden att anvisa lämpliga utrymmen för ungdomsverksamheten inom år 2019. Förslaget godkändes enhälligt.

Beslut:

Svenska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik godkänner för sin del översiktsrapporten om skolhälsoenkäten 2017 och anmodar staden att anvisa lämpliga utrymmen för ungdomsverksamheten inom år 2019.

Nuorisovaltuuston lausunto:

Kauniaisten Nuorisovaltuuston lausunto Soten tilastoista/tiedoista

Muutama asioista on väärin ja jotain puuttui.

Nuorisovaltuusto on huolestunut kehityksestä, yläasteella kouluruokaa sekä aamiaista syödään hyvin vähäisellä tasolla, ja lisäksi nuoret nukkuvat huonosti.

Hyviäkin puolia löytyi, mm. harrastusten määrä ja poissaolojen vähäisyys.”